

Mintafeladatok

5. és 6. osztály

A regölés a kereszténység előtti időkhöz visszanyúló népszokás. A regösök bevezetőjükben megnyugtatták a családot, hogy nem rablók, hanem Szent István szolgái. A csodaszarvasról, tiszta forrásról, pázsitról daloltak, majd termékenységet varázsló jókívánásokat mondtak a gazdának és háza népének. Ahol eladó lány volt, ott legénnyel „regölték” össze. Búcsúzóul az ismert refrént énekelték: hej regő rejtem.

A regölés legmeghatározóbb eleme a regösének. Részei:

Beköszönő – A regösének mindig ezzel kezdődik („*Kelj fel, gazda, kelj fel, szállott Isten házodra...*”)

Jókívánások – Az első részben a regösök a ház népének jó egészséget, vagyont kívánnak („*Adjon az Úristen ennek a gazdának két szép ökröt...*”)

Misztikus jelenet – általában a csodaszarvasról, vagy Szent István-ról („*Amott keletkezik egy sebes patak, legeltetem juhaim, csodaszarvasnak ezer ága-boga...*”)

Összeregölés – ilyenkor a házban lakó fiatal lány és egy legény nevét egy énekben említve összepárosítják őket („*Itt is mondanának egy szép leányt, kinek neve volna, Nagy Gizella volna...*”)

Záradék – ebben a részben gyakran utalnak a regösöknek adandó jutalomra, továbbá megátkozzák azt, aki nem ad adományt. („*Sarokban a zacskó, tele van százassal, fele a gazdáé, fele a regösöké...*”)

Minden versszak után elhangzik a „Haj regő rejtem regő-rejtem” refrén.

Képzeljétek azt, hogy ti is regösökké váltok karácsony táján egy kis időre! Írjatok egy 8-10 mondatos fogalmazást erről az élményetekről! Használjátok munkátokhoz a fenti szöveget is!

Decemberi szórács

K	P	Á	S	Z	T	O	R	O	K	H
A	N	G	Y	A	L	Ö	R	Ö	M	Ó
R	É	N	S	Z	A	R	V	A	S	P
Á	W	B	M	I	K	U	L	Á	S	H
C	C	S	E	N	G	E	T	T	Y	Ű
S	X	D	H	J	Z	K	A	D	N	I
O	Í	I	E	C	S	I	L	L	A	G
N	Z	Ó	L	P	Á	S	S	M	J	Y
Y	S	Y	T	E	K	J	Z	É	Á	E
F	Í	V	E	N	M	É	Á	Z	N	R
A	D	V	B	N	T	Z	N	E	D	T
H	A	L	N	Ü	É	U	U	S	É	Y
C	S	I	Z	M	A	S	G	T	K	A

Keressetek a szórácsban legalább 20 szót a decemberi ünnepkörrel kapcsolatban! Jelöljétek zölddel a szórácsban, majd írjátok ki ABC sorrendben a vonalakra!

Írjátok egy rövid, 8-10 mondatos történetet/mesét legalább 10 szó felhasználásával a fenti szórácsból! A szavakat húzzátok alá különböző színű ceruzával a szövegben!

Egyéni munka 5. és 6. osztály

Ezt a feladatot minden versenyző egyénileg készíti el. A neveteket írjátok rá munkátokra! Figyeljete a külalakra, a helyesírásra! Külön lapra dolgozzatok!

Készíts egy egyoldalas fogalmazást: **Kedvenc karácsonyi filmem** címmel! Munkádat illusztráld! Egy-két mondatban indokold meg, miért éppen erre a filmre esett a választásod!

Projekt munka 5. és 6. osztály

Ezt a feladatot mindig közösen oldjátok meg, az instrukciókat követve! Mindenki vegye ki a részét a megoldásban! Ügyeljete munkátok külalakjára! A mellékletekre mindig írjátok rá neveteket!

Készítsetek egy betlehemet, amelyben a Szent család és a pásztorok láthatók! Használhattok filcet, színes lapokat, de készíthetitek fából és szalmából is, kis figurákkal. Legyetek kreatívak! Amennyiben munkátok térben készül, fényképezzétek le, és a fényképet a feladatlappal együtt küldjétek be!

7. és 8. osztály

Karácsonyi versek

A magyar irodalom bővelkedik szebbnél szebb karácsonyi témájú versekben.

Olvassátok el az alábbi idézeteket, majd keressétek meg az íróját és a vers címét! A kedvenc versetekhez tegyetek egy szívecskét!

<p><i>„Szép Tündérország támad föl szívemben Ilyenkor decemberben. A szeretetnek csillagára nézek, Megszáll egy titkos, gyönyörű ígézet, Ilyenkor decemberben.”</i></p>	
<p><i>Szép a fenyő télen-nyáron, sose lepi dermedt álom: míg az ágán jég szikrázik, üde zöldje csak pompázik.</i></p>	
<p><i>Tegnap harangoztak, Holnap harangoznak, Holnapután az angyalok Gyémánt-havat hoznak.</i></p> <p><i>Szeretném az Istent Nagyosan dicsérni, De én még kislány vagyok, Csak most kezdek élni.</i></p>	
<p><i>Ezüst esőben száll le a karácsony, a kályha zúg, a hóesés sűrű; a lámpafény aranylik a kalácson, a kocka pörög, gőzöl a tejsűrű.</i></p>	
<p><i>Itt van a szép, vig karácsony, Élünk dión, friss kalácson: mennyi finom csemege! Kicsi szíved remeg-e?</i></p>	

Kinek a nevéhez fűződnek az alábbi események? Párosítsátok a számokhoz a megfelelő betűt!

1. Assisi Szent Ferenc
2. Luther Márton
3. Podmaniczky Frigyes
4. V. Gyula pápa
5. Johann Hinrich Wichern

- A. Jézus születését az ő idejében kezdték ünnepelni.
- B. A „betlehem” állításának szokása az ő nevéhez fűződik.
- C. Az első karácsonyfa állítója.
- D. Magyarországon ő állított 1826-ban karácsonyfát.
- E. Az első adventi koszorú megalkotója.

1	2	3	4	5

Egyéni munka 7. és 8. osztály

Ezt a feladatot minden versenyző egyénileg készíti el. A neveteket írjátok rá munkátokra! Figyeljete a külalakra, a helyesírásra!

Külön lapra dolgozzatok!

Írj egy egyoldalas fogalmazást: **Legemlékezetesebb karácsonyom** címmel! Munkádat illusztráld! Írd le, neked mi a fontos a karácsonyban! Azt is említsd meg, vannak-e családokban visszatérő hagyományok, és melyek ezek!

Projektmunka 7. és 8. osztály

Ezt a feladatot mindig közösen oldjátok meg, az instrukciókat követve!
Mindenki vegye ki a részét a megoldásban! Ügyeljetek munkátok külalakjára! A
melléletekre mindig írjátok rá neveteket!

Mutassátok be a **Diótörő** történetét, és a balett keletkezésének körülményeit E.T.A. Hoffmann műve és Csajkovszkij híres balettje alapján két A/4-es oldal terjedelemben! Adjátok meg a forrásokat, amelyekből dolgoztatok! Munkátokat illusztráljátok! Írjátok munkátok végére, hogy ki milyen feladatokat vállalt a közös munkában!

9-12. osztály

Ünnepek decemberben világszerte

a. Nézzetek utána, hogyan milyen ünnepei vannak egy-egy vallásnak decemberben! Válaszoljatok a kérdésekre egész mondattal!

Kik ünneplik a hagyományos karácsonyt? Milyen jelképei vannak?

Kik ünneplik az ortodox karácsonyt? Miben tér ez el a hagyományos karácsonytól?

Mit jelent nekünk, magyaroknak a télapó és mit az angoloknak?

Mely vallás követői ünneplik a Hanukkah-t? Milyen jelképei vannak?

Mi a Kwanza és kik ünneplik?

Mi a Rohatsu és kik ünneplik?

b. Készítsetek egy képmontázst, amelybe az összes felsorolt ünnep szimbólumaiból válogattok! Külön A/4-es lapra dolgozzatok!

Egy kis történelem: Karácsony a fronton

2004-ben a Die Welt című német napilap részleteket közöl Heinrich Rieker újságíró eddig még kiadatlan könyvéből, melyben a szabadúszó zszurnaliszta a frontról hazatért katonák emlékeit gyűjtötte egybe.

Bertie Felstead angol veterán, aki 2001. júliusában, 106 évesen halt meg, a következőképpen emlékezett vissza a kilencven évvel ezelőtti karácsony napjaira, melyet ő is a fronton töltött: „A németek elkezdtek átkiabálni a lövészárkukból: 'Hallo, Tommy!' – hallatszott több helyen. Mi pedig rögtön válaszoltunk: 'Hallo, Fritz!'. Az első bátortalan kísérleteket követően már a lövészárokból is kimerészkedtek a németek, s amikor láttuk, hogy fegyvertelenül közelednek felénk, akkor mi is kimásztunk saját lövészárkunkból. A frontvonal kellős közepén találkoztunk velük. Megkínáltak minket cigarettával, rágyújtottunk, szóba elegyedtünk, sőt két kisebb csoport még focizni is elkezdett a senkiföldjén. Döbbenetes érzés volt” – olvasható a könyvben.

Olvassatok utána az interneten ennek a különös fegyverszünetnek!

Utazzatok vissza az időbe, mintha Ti is szemtanúi lennétek ennek az eseménynek! Írjatok egy levelet otthon lévő szeretteiteknek, amelyben elmesélitek, mi is történt! Munkátok egy régi levél vagy képeslap formájában készüljön!

Egyéni munka 9-12. osztály

Ezt a feladatot minden versenyző egyénileg készíti el. A neveteket írjátok rá munkátokra! Figyeljete a külalakra, a helyesírásra! Külön lapra dolgozzatok!

Szolidaritás és társadalmi felelősségvállalás karácsonykor Magyarországon

Írjátok egy egyoldalas esszét a fenti témában! Említsétek meg külön a magán- és üzleti szférát! Írjátok le, melyek a legfontosabb területei az adományozásnak karácsonykor, melyek a 21. század trendjei!) Összefoglalóként írjátok le, Ti mit gondoltok az adományozásról (esetleg saját példátokat is megemlítve)?

Készíthetitek kézírással vagy Wordben, mindkét esetben a feladatlap mellé csatoljátok! Munkátokat illusztráljátok!

Projektmunka 9-12. osztály

Ezt a feladatot mindig közösen oldjátok meg, az instrukciókat követve! Mindenki vegye ki a részét a megoldásban! Ügyeljete munkátok külalakjára! A mellékletekre mindig írjátok rá neveteket!

Olvassátok el Örkény István *Gondolatok a pincéből*c. novelláját!

GONDOLATOK A PINCÉBEN

A labda egy betört ablakon keresztül leesett az alagsori folyosóra.

Az egyik gyerek, a házmesterék tizennégy éves kislánya, lebecgett érte. Szegénykének a villamos levágta a fél lábát, s boldog volt, ha labdát szedhetett a többieknek.

Az alagsorban félhomály terjengett, de azért feltűnt neki, hogy egy sarokban megmozdult valami.

- Cicus! - szólt oda a falábú házmesterkislány. - Hát te hogy kerülsz ide, kiscicám?

Fölkapta a labdát, s ahogy csak tudott, elsietett vele.

Az öreg, csúnya és rossz szagú patkány - őt nézték cicának - meghökkent. Így még nem beszélt vele senki. Eddig csak utálták, szénnel hajigálták, vagy rémülten elmenekültek előle.

Most jutott eszébe először, hogy milyen más lett volna minden, ha történetesen cicának születik.

Sőt - mert ilyen telhetetlenek vagyunk! - mindjárt továbbszötte ábrándjait. Hát még ha falábú házmesterkislánynak születik?

De ez már túlságosan szép volt. Ezt már el sem tudta képzelni.

„A groteszk leglényege, hogy egyensúlyt találjunk a nevetséges és a tragikus között. (...) Az ember borotvaélen táncol”
(Örkény 1981, 103).

Ezután nézzétek meg a videót az alábbi linkre kattintva. A sorrend fontos!

<https://www.youtube.com/watch?v=-23ATDkEML4>

A feladatotok az lesz, hogy készítsetek két leírást a házmesterkislányról.

Az első leírás olyan legyen, amilyennek Ti elképzeltétek őt, míg olvastátok a novellát (a csoport minden tagjának a véleménye legyen benne). A második leírás pedig a videón szerelő kislány és az általatok elképzelt figura KÜLÖNBSEGEIT írja le, valamint a különbségek lehetséges OKAIT.

Mindkét munka 12-15 mondat legyen. Külön lapra dolgozzatok!